

โครงการพัฒนาศักยภาพคลินิกเบาหวาน ความดัน รพ.สต.บ้านนาท่าม ตำบลนาท่ามใต้ อำเภอเมืองตรัง
จังหวัดตรัง ปีงบประมาณ ๒๕๖๓

๑. หลักการและเหตุผล

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) เป็นสถานบริการระดับปฐมภูมิ ที่ให้การดูแลสุขภาพประชาชนแบบองค์รวม เน้นบริการหลักในการป้องกันควบคุมโรคไม่ติดต่อ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง โรคเบาหวาน และโรคความดันโลหิตสูง ซึ่งเป็นปัญหาสุขภาพที่สำคัญของพื้นที่ทั่วประเทศ ที่คอยให้บริการทั้งเชิงรุก และเชิงรับเพื่อลดพฤติกรรมเสี่ยง ลดการเจ็บป่วย ลดความพิการ และการสูญเสียชีวิตจากโรคไม่ติดต่อ การพัฒนาระบบบริการของคลินิกโรคไม่ติดต่อ (NCD) เป็นหัวใจสำคัญเชิงระบบ ส่งผลต่อกระบวนการ และคุณภาพของการให้บริการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านนาท่าม จึงได้ดำเนินงานคลินิก NCD คุณภาพ (โรคเบาหวานและโรคความดันโลหิตสูง) ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลขึ้น เพื่อให้ รพ.สต. ประยุกต์ใช้ดำเนินงานพัฒนาคุณภาพของคลินิก NCD ปรับให้เหมาะสม ตามบริบทที่ที่แตกต่างกันของแต่ละพื้นที่ ตลอดจนสามารถนำไปปรับใช้กับโรคไม่ติดต่ออื่น ๆ ได้ จะเป็นประโยชน์ในการสร้างโอกาสพัฒนาคุณภาพระบบบริการของคลินิก NCD ใน รพ.สต.ต่อไป ปัจจุบันโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านนาท่ามให้บริการผู้ป่วยโรคเรื้อรัง จำนวน ๒๙๓ คน แบ่งเป็นผู้ป่วยความดันโลหิตสูง ๒๓๘ คน ผู้ป่วยคุมได้ร้อยละ ๑๕.๙๖ ผู้ป่วยเบาหวานจำนวน ๕๕ คน มีผู้ป่วยคุมได้ร้อยละ ๒๐.๖๑ ซึ่งถือว่ายังควบคุมได้น้อยและมีแนวโน้มผู้ป่วยโรคเบาหวานความดันโลหิตสูงมารับบริการคลินิกโรคเรื้อรังใน รพ.สต. เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ และจากการดำเนินงานรักษาพยาบาลและคัดกรองค้นหาผู้ป่วยเบาหวานและโรคความดันโลหิตสูงในปี ๒๕๖๒ พบกลุ่มสงสัยเป็นโรคเบาหวาน จำนวน ๑๑๓ คน และมีผู้ป่วยเบาหวานรายใหม่ จำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๖๕ กลุ่มสงสัยเป็นโรคความดันโลหิตสูง จำนวน ๘๐ คน พบผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงรายใหม่ จำนวน ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๗๕

ปัจจุบันแม้ว่าการรักษาโรคเบาหวานใน รพ.สต. จะดีขึ้น กล่าวคือ มีแพทย์ออกให้บริการตรวจรักษาถึงในระดับ รพ.สต. บางส่วน แต่ระบบการติดตามดูแลฟื้นฟู การให้ความรู้ เพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อน และการส่งเสริมสุขภาพทั้งทางกาย จิต และสังคม ภายหลังการรักษา ก็ยังมีระบบที่ไม่ดีเพียงพอ ทำให้ผู้ป่วยโรคเรื้อรังดังกล่าว มีภาวะแทรกซ้อน เพิ่มมากขึ้น ดังนั้น รพ.สต.บ้านนาท่ามจึงเล็งเห็นถึงความสำคัญดังกล่าว จึงได้จัดทำโครงการสร้างกระบวนการเรียนรู้ เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพตนเองในด้านการรักษาและส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยเบาหวาน ในคลินิกของหน่วยบริการปฐมภูมิ เพื่อลดภาวะแทรกซ้อนจากโรคต่าง ๆ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับบริการตามเกณฑ์มาตรฐาน ร้อยละ ๑๐๐
๒. เพื่อให้ผู้ป่วยที่ควบคุมโรคไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ร้อยละ ๕๐
๓. เพื่อลดภาวะแทรกซ้อนของโรคไม่เกินร้อยละ ๒๐

เป้าหมาย

ผู้ป่วยที่ควบคุมโรคเบาหวาน / ความดันไม่ได้ จำนวน ๒๐๐ คน

วิธีดำเนินการ

๑. จัดบริการคลินิกเบาหวาน ความดันโลหิตสูง ทุก ๑ เดือน
 - ตรวจสอบสุขภาพ ชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง วัดความดันโลหิต เจาะน้ำตาลในเลือด
 - ประเมินภาวะสุขภาพและให้การรักษา
 - ประเมินภาวะสุขภาพจิต
๒. จัดการเรียนรู้การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ
 - ๒.๑ กลุ่มควบคุมโรคได้
 - ประเมินความรู้เรื่องโรคเบาหวานและความดันโลหิตสูง
 - ประเมินพฤติกรรมการบริโภคอาหาร
 - ประเมินพฤติกรรมการออกกำลังกาย
 - ให้ความรู้รายบุคคล
 - ๒.๒ กลุ่มควบคุมโรคไม่ได้
 - ประเมินความรู้เรื่องโรคเบาหวานและความดันโลหิตสูง

กิจกรรม

 ๑. ให้ความรู้เรื่องกลไกการเกิดโรค
 - ประเมินพฤติกรรมการบริโภคอาหาร

กิจกรรม

 ๑. ให้ความรู้เรื่องอาหารกับพลังงานที่สมดุล การเลือกรับประทานอาหารที่เหมาะสม
 ๒. ให้ความรู้เรื่องโซเดียมกับการเกิดความดันโลหิตสูง
 ๓. การติดตามตรวจวัดระดับโซเดียมในอาหารประจำทุกเดือน
 ๔. สาธิตจัดทำน้ำผักผลไม้ปั่นเพื่อสุขภาพ
 - ประเมินพฤติกรรมการออกกำลังกาย

กิจกรรม

 ๑. กิจกรรมการออกกำลังกายโดยการแกว่งแขน
 ๒. กิจกรรมการออกกำลังกายฤๅษีดัดตน
 - จัดพูดคุยแนวทางในการดูแลสุขภาพ และการสร้างแรงจูงใจในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
 - แลกเปลี่ยนประสบการณ์การควบคุมระดับความดันโลหิต ระดับน้ำตาลในเลือด
 - ติดตามเยี่ยมบ้าน ประเมินการปฏิบัติตน
๓. ติดตามประเมินผล

งบประมาณ

โครงการนี้ขอสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลนาท่ามใต้เพื่อเป็นการใช้จ่ายในการดำเนินงาน จำนวน ๑๒,๖๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นสองพันหกร้อยบาทถ้วน)

มีรายละเอียดดังนี้

- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มสำหรับกิจกรรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในกลุ่มผู้ป่วยที่ควบคุมโรคไม่ได้ จำนวน ๑๐๐ คนๆละ ๒ ครั้ง มีโต๊ะ ๒๕ บาท เป็นเงิน ๕,๐๐๐ บาท
- ค่าเครื่องปั่นน้ำผักผลไม้สำหรับการสาธิต ๑ เครื่องๆละ ๒,๐๐๐ บาท
- ค่าบอร์ดความรู้แบบแผ่นพลิก ๑ ชุด เป็นเงิน ๕,๖๐๐ บาท

ระยะเวลา

ระยะเวลาดำเนินโครงการ เดือนมิถุนายน ๒๕๖๓ - กันยายน ๒๕๖๓

ผู้รับผิดชอบโครงการ

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพบ้านนาท่าม อำเภอเมือง จังหวัดตรัง

การประเมินผลโครงการ

วัตถุประสงค์	ตัวบ่งชี้	เครื่องมือ/วิธีการ	เกณฑ์
๑. เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับบริการตามเกณฑ์มาตรฐาน	จัดบริการตามมาตรฐาน	มาตรฐานNCD clinic	ร้อยละ๑๐๐
๒. เพื่อให้ผู้ป่วยที่ควบคุมโรคไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม	ผู้ป่วยเข้าร่วมกิจกรรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม	แบบประเมินการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม	ร้อยละ ๕๐
๓. เพื่อลดภาวะแทรกซ้อนของโรค และสามารถดูแลสุขภาพตนเองอยู่ได้อย่างมีความสุข	ผู้ป่วยคลินิกโรคเรื้อรังได้รับการประเมินCVD risk	แบบประเมินCVD risk	ร้อยละ๑๐๐

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผู้ป่วยโรคเรื้อรังมีสุขภาพดี ห่างไกลจากภาวะแทรกซ้อน

ผู้รับผิดชอบ

ลงชื่อ.....อรณิชา ยิ่งช่วย.....

(นางสาวอรณิชา ยิ่งช่วย)

ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพ ชำนาญการ

ผู้เสนอโครงการ

ลงชื่อ.....อ.....

(นายบรรจบ แก้วละเอียด)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพบ้านนาท่าม

ผู้เห็นชอบโครงการ

ลงชื่อ.....

(นายสมชาติ จิตรารุช)

ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ รักษาการแทน

สาธารณสุขอำเภอเมืองตรัง

ผู้อนุมัติโครงการ

อนุมัติโครงการพัฒนาศักยภาพคลินิกเบาหวาน ความดัน รพ.สต.บ้านนาท่าม ตำบลลิ้นาท่ามใต้ อำเภอเมือง จังหวัดตรัง ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ วงเงิน ๑๒๖๐๐บาท (หนึ่งหมื่นสองพันหกร้อยบาทถ้วน)

ลงชื่อ.....

(นายสมนึก เพชรฤทธิ์)

ตำแหน่ง ประธานกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพนาท่ามใต้